

Haavasaare detailplaneeringu eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku väljapaneku aja jooksul (04.04.2022-06.05.2022) esitatud arvamusd/ettepanekud

1. Maa-amet e-kiri 04.04.2022

Arvamuse esitaja	Seisukoht
Edastasite Maa-ametile 14.03.2022 nr 7-1/2022/4-1 kirjaga teate Haavasaare katastriüksuse detailplaneeringu eskiislahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalikust väljapanekust ajavahemikul 4. aprill kuni 6. mai 2022. Tutvunud edastatud materjalidega, märgime, et peale maardla andmete muutmist Maa-ameti 01.11.2021 korraldusega nr 1-17/21/2623 „Põlva maakonnas asuva Tuurapera turbamaardla registrikande muutmine“ ei ole planeeringualal enam kattumist keskkonnaregistris arvel oleva maardlaga ega kehtiva geoloogilise uuringuruumiga, seega neid planeeringus käsitleda ei ole vaja ja Maa-ametit ei ole enam vaja kaasata kooskõlastusringi.	Teadmiseks võetud

2. Maaeluministeerium 12.04.2022 kiri nr 4.1-5/525-1

Arvamuse esitaja	Seisukoht
Räpina Vallavalitsus teavitas Rahumäe külas asuva Haavasaare katastriüksuse (katastritunnus 70801:001:0222) detailplaneeringu eskiislahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalikust väljapanekust ja palus selle kohta arvamusi. Maaeluministeerium andis 24.08.2020 kirjaga nr 4.1-5/1736-1 Haavasaare katastriüksuse detailplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta arvamuse, märkides, et kuna planeeringuala paikneb väärtusliku põllumajandusmaa massiivi äärealal ning üldplaneeringu realiseerumisel ei tükeldu põllumajandusmaa massiiv ning ei ole takistatud	Teadmiseks võetud

ülejäanud massiivi edasine põllumajanduslik kasutus, siis on Maaeluministeerium detailplaneeringus kavandatuga ning vastava maakasutuse muutusega nõus. Maaeluministeerium, vaadanud läbi detailplaneeringu eskiislahenduse ja KSH aruande eelnõu, nõustub nimetatud dokumentides toodud põhimõtetega, on nendega nõus ja ei pea vajalikuks esitada täiendavaid seisukohti.	
---	--

3. Keskkonnaamet 04.05.2022 kiri nr 6-5/22/5045-2

Põlvemaal Räpina vallas Rahumäe külas asuva Haavasaare katastriüksuse 70801:001:022 detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kaaluda võimalusi rajada turbasubstraatide tootmise ja pakendamise tehas. Keskkonnaameti ettepanekud dokumentidele:

Arvamuse /ettepaneku esitaja	Seisukoht
Detailplaneeringu eelnõu seletuskirja ptk-s 3.8.1 „Veevarustus, reoveekanalisatsioon ja sademevesi“ lk 20 on märgitud, et sademeveesüsteemi juhitava sademevee vooluhulga (l/s) vähendamiseks ja ühtlustamiseks on võimalik kasutada looduslähedasi lahendusi, mis võimaldavad sademeveest vabaneda eelkõige maastikukujundamise kaudu (kõvakattega aladelt kokku kogutud ja puhastatud vesi suunata rohealadele, kujundatud vihmaaeda, viibetiiki, imbkraavi vm). <i>Juhime tähelepanu, et juhul, kui sademevesi kogutakse kõvakattega pindadelt kokku ja juhitakse rohealadele, vihmaaeda jne läbi torustiku, ei loeta seda looduslähedaseks lahenduseks. Sellisel juhul on tegemist sademevee suublasse juhtimisega. Tööstuse territooriumilt sademevee suublasse juhtimiseks on vajalik keskkonnaluba vastavalt veeseaduse (edaspidi VeeS) § 187 p 6.</i>	Arvamusega on arvestatud ja seletuskirja ptk 3.8.1 on korrigeeritud järgnevalt: 1) <i>sademevee juhtimine suublasse (kõvakattega aladelt kokku kogutud ja õlipüüduris puhastatud vesi suunatakse suublasse). Vajalik on keskkonnaluba vastavalt veeseaduse § 187 p 6-le.</i>
Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi KSH) eelnõu ptk-s 5.3. „PÕHJAVESI, PINNAVESI“ lk 25 on märgitud järgmist: „Põhiliseks veevarustusallikaks Räpina valla territooriumil on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas, mille kvaliteet on Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava kohaselt eeldatavalt hea“. <i>2020. aastal läbiviidud põhjaveekogumite seisundihinnangu alusel oli Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas koondseisund 2020. aastal halb, seejuures oli põhjaveekogumi keemiline seisund halb ja koguseline seisund hea. Palume kasutada värskemaid põhjavee seisundi andmeid.</i>	Ettepanekuga on arvestatud ja KSH aruande ptk 5.3 on korrigeeritud järgnevalt: <i>Aluspõhjalise veekompleksi moodustavad DP alal poorsete kivimite põhjaveekihid. Põhiliseks veevarustusallikaks Räpina valla territooriumil on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas, mille koondseisund 2020. aastal läbiviidud põhjaveekogumite seisundihinnangu alusel oli halb. Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas keemiline seisund hinnati 2020. aastal halvaks, kuid koguseline seisund hinnati heaks.</i>
KSH eelnõu ptk-s 6.8 „MÕJU PINNASELE, PINNA- JA PÕHJAVEELE“ lk 79 on märgitud järgmist: „Inimtekkeline reovesi juhitakse tootmisalale kavandatavas biopuhastisse (vt eskiislahendus) või immutatakse pinnasesse“. Ilmselt on antud juhul	Ettepanekuga on arvestatud ja KSH aruande ptk 6.8 on korrigeeritud järgnevalt: <i>Inimtekkeline reovesi puhastatakse tootmisalale kavandatavas biopuhastis (vt eskiislahendus), millest</i>

mõeldud heitvee pinnasesse imutamist, reovee pinnasesse imutamine ei ole lubatud. <i>Selgitame, et heitvesi on kasutusel olnud vesi, mis juhitakse suublasse (vesi vastab VeeS § 128 lg 7 alusel kehtestatud piirmääradele) VeeS § 18 lg 1. Reovesi on olmes, tööstuses või muus tootmises tekkinud vesi, mis ületab kehtestatud heite piirväärtusi ja mida tuleb enne suublasse juhtimist puhastada VeeS § 20.</i>	<i>heitvesi juhitakse suublasse – läheduses paiknevasse veekogusse või imutatakse pinnasesse.</i> <i>Biopuhasti läbinud heitvesi on võimalik juhtida pinnasesse või tootmisala lõunaküljel paiknevasse nimetusse kraavi, mille puhul ei ole tegemist avaliku ega avalikult kasutatava veekoguga VeeS § 23 ja § 24 mõistes ning millel puudub VeeS § 118 kohane veekaitsevöönd.</i>
KSH eelnõu ptk-s 6.8. „MÕJU PINNASELE, PINNA- JA PÕHJAVEELE“ lk 80-81 on märgitud, et heit- ja sademevesi juhitakse kinnistu lõunapiiril olevasse kraavi, mis suundub idasuunas Tuurapera turbatootmisalale ning sealt edasi Mäda jõkke (keskkonnaregistri kood VEE1006600). Välja on toodud, et pinnaveekogumi Mäda jõgi Rebasmäe oja suudmeni (Mäda jõgi_2) seisund hinnati 2020. aastal heaks ning märgiti, et kirjeldatud leevendavate meetmete rakendamisel ei kaasne kavandatava tegevusega olulist ebasoodsat mõju piirkonna põhjavee kvaliteedile, pinnasele ja pinnaveele. <i>Palume kirjeldada kõiki (ka vähemolulisi) mõjusid suublaks olevale kraavile ja pinnaveekogumile, mis võivad antud juhul sademe- ja heitvee suublasse juhtimisega kaasneda.</i>	Ettepanekuga on arvestatud ja KSH aruande ptk 6.8 on korrigeeritud järgnevalt: <i>DP alalt juhitakse sademevesi kinnistu lõunapiiril olevasse kraavi, mis suundub idasuunas Tuurapera turbatootmisalale ning sealt edasi Mäda jõkke (vt Joonis 5.1), mis linnulennult paikneb DP alast 3,3 km kaugusel idasuunas. Kokku kogutud sademevesi läbib enne suublasse juhtimist õlipüüduuri, et vältida naftasaaduste jõudmist veekogusse. Suublasse juhitava sademevee kogust m³ saab arvutada järgmise meetoodika abil:</i> $SV = (AS * S * 70\%) / 100000$ <i>kus: AS – perioodi keskmine sademete hulk, l/m²; S – kogumisala pindala, m².</i> <i>Orienteeruvalt juhitakse Haavasaare kinnistult kavandatava tegevuse realiseerumisel suublasse sademeveett kuni 10 000 m³/a.</i> <i>Kavandatava tegevusega kaasnev heitvee hulk on ca 3 m³/d ehk 1095 m³/a. Heitveega juhitakse suublasse peamiselt selliseid saasteaineid nagu heljum, fosfori-, lämmastiku- ja süsinikuühendid. Juhul kui kavandatava tegevuse realiseerumisel osutub eelistatuks heitvee juhtimine kinnistu lõunapiiril olevasse kraavi, siis kaasneb nõuetele vastavalt puhastatud heitvee juhtimisega suublasse veehulga ning mõningal määral ka taimetoitainete hulga suurenemine kraavis. Sellisel juhul tuleks regulaarselt jälgida kraavi seisukorda. Vajadusel tuleb kraavi perioodiliselt puhastada setetest ning taimestikust.</i> <i>Kuna heit- ja sademevesi juhitakse ära mööda kraave Mäda jõe suunas, siis on välistatud mõju läänesuunas paiknevale Kirmsi loodusala veerežiimile. Pinnaveekogumi Mäda jõgi Rebasmäe oja suudmeni (Mäda jõgi_2) seisund on Keskkonnaagentuuri 2020. pinnavee seisundi kaardirakenduse¹ andmetel hinnatud heaks. Kogumit riiklikku keskkonnaseire raames seiratud ei ole. Mäda jõgi paikneb kavandatava tegevuse alast piisavalt kaugel, et oleks välistatud heit- ja sademevee</i>

¹ Pinnavee seisund 2020 <https://kaur.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=fd27acd277084f2b97eee82891873c41>

	<i>juhtimisega kaasnevad mõjud pinnaveekogumi seisundile.</i>
KSH eelnõu ptk-s 6.9. „HINNANG KESKKONNALOA VAJADUSELE“ lk 82 on järgmine lause „Kuna käitises tekib reovett alla 5 m3 ööpäevas, siis immutamiseks keskkonnaluba taotleda vaja ei ole“. <i>Kuna immutada võib vaid nõuetele vastavat heitvett, soovitame nimetatud lause sõnastada ümber järgmiselt: „Kuna käitises tekib reovett alla 5 m3 ööpäevas, siis VeeS § 128 lõike 7 alusel kehtestatud nõuetele vastava heitvee immutamiseks keskkonnaluba taotleda vaja ei ole“</i>	Ettepanekuga on arvestatud
KSH eelnõu ptk-s 6.9. „HINNANG KESKKONNALOA VAJADUSELE“ lk 82 on märgitud, et heitvee ja sademevee suublasse juhtimiseks on aga vajalik taotleda keskkonnaluba. <i>Juhime tähelepanu, et suubla veeseaduse tähenduses on veekogu, veekogu osa või maapõue osa, kuhu juhitakse heitvett või saasteaineid (VeeS § 19). Seega nimetatakse ka pinnast, kuhu heitvett immutatakse, suublaks. Eelnevalt toodi välja, et kuni 5 m3 nõuetele vastava heitvee pinnasesse immutamiseks ei ole keskkonnaluba vajalik. Eeltoodust tulenevalt soovitame eelpool viidatud lause sõnastada järgmiselt: „Heitvee veekogusse juhtimiseks on vajalik keskkonnaluba“ ning lisada: „Samuti on keskkonnaluba vajalik sademevee suublasse juhtimiseks“ (VeeS § 187 p 6)</i>	Ettepanekuga on arvestatud
KSH eelnõu ptk-s 6.9. „HINNANG KESKKONNALOA VAJADUSELE“ lk 82 lauses „Nõuded heitvee puhastamise ja pinnasesse juhtimise kohta on kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ on segamini aetud mõisted „heitvesi“ ja „reovesi“, samuti on viidatud vaid vee pinnasesse juhtimisele. <i>Soovitame nimetatud lause sõnastada järgmiselt: „Nõuded reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta on kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused““.</i>	Ettepanekuga on arvestatud ja KSH aruandesse viidud järgnev parandus: <i>Nõuded reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta on kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“.</i>
KSH eelnõu ptk-s 6.1.4 „MÜRAHINNANGU JÄRELDUSED JA SOOVITUSED“ lk 45 tuuakse välja soovitused mürahäiringu täiendavaks vähendamiseks. <i>Teeme ettepaneku tööstusmüra vähendamiseks lähimate elumajade juures (põhjasuunal 250 m, mis jääb tööstusmüra sihtväärtuse ülemisele äärelle) ja tooraine</i>	Ettepanek on teadmiseks võetud ning vajadusel viiakse soovitus ellu.

<i>ladustamise alalt lenduvate PM-osakeste (turbatolmu) piiramiseks rajada vajadusel nn plankaed.</i>	
<i>Kui kohalike elanike poolt laekub kaebusi müra, turbatolmu või maanteetolmu kohta, teeme ettepaneku teostada vastavad kontrollmõõtmised ning lähtuvalt tulemustest rakendada täiendavaid leevendusmeetmeid (nt toormaterjali kuhjade niisutamine kuival ajal jms)</i>	Ettepanek on teadmiseks võetud ning vajadusel viiakse ellu.